

se delát nabídnouti k důkazu pro zastoupení svědomí (arg. cit. § 37 slovo »muss«). Na přísahu diffesní uzná soudce rozsudkem konečným, ve kterém učiní závislým své rozhodnutí ve prospěch producenta listiny od složení uložené, pokud se týče nesložení¹vrácené přísahy (§ 37 říz. ve v. str. 3. věta). Vzhledem k § 12 nař. min. spr. z 25. ledna 1851 č. 52. ř. z. platí § 37 říz. ve v. str. i v řízení směnečném, avšak s modifikací zavedenou zákonem ze dne 19. června 1872 č. 82 ř. z., že totiž odpadá z přísahy diffesní, kterou složití má domnělý vydatel směnky, dodatek »neb kdos třetí s jeho svolením« a přísaha budiž jen v tom smyslu vykonána, že on směnku nepodepsal.

Přísaha chudoby viz **Právo chudých**.

Přísaha korouhevní (vojenská, služební přísaha) jest přísežný slib skládaný vojenskými osobami hned při odvodu jejich; přísahou touto zavazují se osoby vojenské, že budou povždy věrně a svědomitě plniti zvláštní povinnosti stavu vojenského uložené jim vojenskými zákony a předpisy. Aby se bojovníkům důtklivě a jasně připomenul dalekosáhlý význam právě této přísahy, byla vždy konána za zcela zvláštních obřadností. U nejstarších vzdělaných národů skládána byla válečná přísaha před válečným znakem přede všemi vztýčeným. Rytíři a jezdcí později i kopiníci uznávali za závaznou toliko tu přísahu, která byla činěna před volně vlající korouhví nebo před rozvinutými prapory. I stálá vojska, jakož i národní vojska nynější doby podržela přísahu korouhevní (praporeční, dělovou) a zvláště v Rakousko-Uhersku obnovuje se slavnostním způsobem co rok dle nejv. rozhod. ze dne 15. října 1893 vždy 1. listopadu u veškeré branné moci od nově zařaděných branců. Populární i historická korouhevní přísaha jest svým pojmem totožna s vojenskou služební přísahou, kterýžto výraz stanoven byl jakožto zákonitě správný v čl. III. cís. pat. ze dne 15. ledna 1855. Stalo se tak z toho důvodu, jelikož mínění lidu sváděno bylo k různým představám o správnosti přísahy korouhevní neodbyvané před korouhví proto, že větší díl ozbrojené moci praporů nemá a nemůže jich míti po ruku při odvodu ke složení přísahy korouhevní.

Vojenská služební přísaha (zvaná též v zák. ze dne 28. června 1890, č. 137 ř. z. »přísahou vojínů«) obsažena jest ve služebních předpisech (I. díl) a jest v podstatě pro všechny části ozbrojené moci stejná. Podstatný rozdíl jest však mezi služební přísahou vojska a zeměbrany; přísahu zeměbranceckou obnovují osoby přeložené z vojska do zeměbrany potud, že ve služební přísaze zeměbrancecké přidána jsou slova »a schválených zákonů naší vlasti«, kdežto vynechána jsou slova vojenské služební přísahy »kdeko-li toho žádati bude vůle Jeho c. a k. Veličenstva.«

Stručnější a zvláštním státoprávním poměrům přiměřenou jest přísežní formule pro voje bosensko-hercegovinské.

Dle čl. III. cit. cís. patentu podléhají zákonům vojenským jen ony osoby, a mohou tudíž jen ony osoby potrestány býti pro spáchané vojenské zločiny a přečiny, které složily vojenskou služební přísahu. Proto musí přísahu tu skládati přímo u odvodu každý odvedenec, ať byl odveden k vojsku, k válečnému námořnictvu, k zeměbraně nebo k náhradní záloze. Odvedenci musí vykonati přísahu každý den na konci odvodu před důstojníkem doplňovacího okresu vojenského, pokud se týká, před důstojníkem zeměbrany a to slavnostním způsobem, při čemž náboženských symbolů používati netřeba. Zpěchoval-li by se některý odvedenec složití vojenskou